

МУЗЕЈ
НИКОЛЕ
ТЕСЛЕ

Музеј Николе Тесле
Крунска 51, 11000 Београд
Република Србија

ИНФОРМАТОР О РАДУ МУЗЕЈА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

Београд, јануар 2023.

Тел: 011 243 3886, 011 243 6408
Е-пошта: info@tesla-museum.org
Вебсајт: nikolateslamuseum.org

Матични број: 07010001
ПИБ: 100293019
Рачун: 840-31120845-93

Садржај:

1	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О МУЗЕЈУ И ИНФОРМАТОРУ	4
2	ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА	5
2.1	УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА МУЗЕЈА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ	5
2.2	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ У МУЗЕЈУ	5
3	ОПИС ФУНКЦИЈА СТАРЕШИНА	6
4	ПРАВИЛА У ВЕЗИ СА ЈАВНОШЋУ РАДА	7
5	ОПИС НАДЛЕЖНОСТИ, ОВЛАШЋЕЊА И ОБАВЕЗА МУЗЕЈА	8
6	УСЛУГЕ КОЈЕ МУЗЕЈ ПРУЖА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ЛИЦИМА	9
7	ПОДАЦИ О ПРИХОДИМА И РАСХОДИМА МУЗЕЈА	9
8	ЈАВНЕ НАБАВКЕ У МУЗЕЈУ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ	9
9	ИЗВЕШТАЈ О РАДУ МУЗЕЈА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ ЗА 2022. ГОДИНУ	10
9.1	МУЗЕЈ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ ОД ОСНИВАЊА ДО ДАНАС	10
9.2	Општи подаци	10
9.3	Финансијско пословање	11
9.4	Кадровска политика	11
9.5	Збирке и културна добра	12
9.6	Стална поставка	12
9.7	Издавачка делатност	13
9.8	Конзервација	13
9.8.1	Конзервација архиве	14
9.8.2	Конзервација личних предмета Николе Тесле	15
9.9	Дигитализација	16
9.10	Теслина лична библиотека	17
9.11	Изложбене активности	18
9.12	Нова зграда – стална поставка и пратеће делатности	19
9.13	Термоелектрана Снага и светлост је споменик културе	19
9.14	Простор и услови за чување заоставштине Николе Тесле	19
9.15	Конзерваторска лабораторија	20
9.16	Стална поставка и пратећи садржаји	20

10	ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ У 2022. ГОДИНИ	22
10.1	СТАЛНА ПОСТАВКА	22
10.2	ИЗЛОЖБЕНЕ АКТИВНОСТИ	22
10.2.1	Пријепоље, Србија	22
10.2.2	Париз, Француска	22
10.2.3	Беч, Аустрија	23
10.2.4	Мадрид, Шпанија	23
10.2.5	Праг, Чешка Република	23
10.3	ЗАШТИТА И КОНЗЕРВАЦИЈА	24
10.3.1	Конзервација предмета из Личног фонда Николе Тесле	24
10.3.2	Конзервација архивске грађе из Личног фонда Николе Тесле	24
10.4	ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	25
10.5	ФИЛМ 70 ГОДИНА МУЗЕЈА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ	25
10.6	ПРАВНА РЕГУЛАТИВА	25
11	ГОДИШЊИ ПОПИС ЗА 2022.	26
12	ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА у 2022. ГОДИНИ	26
13	ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН И ПРОГРАМ МУЗЕЈА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ	26

Информатор о раду, јануар 2023.

1 ОСНОВНИ ПОДАЦИ О МУЗЕЈУ И ИНФОРМАТОРУ

Назив органа	Музеј Николе Тесле
Адреса седишта	Крунска 51, Београд
Шифра делатности	9102
Матични број	07010001
Порески идентификациони број	100293019
Адреса за пријем поште	Крунска 51, 11000 Београд
Адреса за пријем електронских поднесака	info@tesla-museum.org
Датум објављивања Информатора	04.01.2023.
Датум последње измене или допуне Информатора	
Датум последње провере ажурности Информатора	01.04.2023.
Где је могуће остварити увид у Информатор	Крунска 51, Београд
Веб адреса	www.nikolateslamuseum.org

Лице одговорно за тачност и потпуност података које Информатор садржи:
Ивона Јевтић, директор Музеја Николе Тесле

Лице које се стара о одређеним информацијама, подацима, радњама у вези са израдом објављеног Информатора о раду:
Радмила Ацић, секретар Музеја Николе Тесле

Информатор о раду Музеја Николе Тесле сачињен је у складу са чланом 39. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“, бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010 и 105/2021) и Упутства за израду и објављивање информатора о раду органа јавне власти ("Службени гласник РС", број 10 од 28. јануара 2022.).

2 ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

2.1 УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА МУЗЕЈА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

На снази је Статут Музеја Николе Тесле број 580-1 од 02.12.2020. на који је Министарство културе Републике дало сагласност број 583 од 04.12.2020. ; Статут о изменама и допунама Статута Музеја Николе Тесле број 76/3 од 17.02.2021. на који је Министарство културе Републике дало сагласност број 88 од 25.02.2021.; Статут о изменама и допунама Статута Музеја Николе Тесле бр.02 од 04.01.2023. на који је Министарство културе Републике дало сагласност број 17 од 20.01.2023.

Основне унутрашње јединице:

1. Одељење за опште и рачуноводствене послове
2. Одељење за збирке и истраживања

2.2 БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ У МУЗЕЈУ

Укупан број систематизованих радних места у Музеју Николе Тесле је 15.

Правилником о систематизацији послова и радних места бр. 03-156 од 19. марта 2013. године систематизована су следећа радна места:

Ред.бр.	Назив радног места	Број
1.	Директор	1
2.	Помоћник директора	1
3.	Секретар	1
4.	Самостално финансијско-рачуноводствени сарадник	1
5.	Правни сарадник	1
6.	Организатор туристичке и услужне делатности	1
7.	Сарадник за просторно очување музејског комплекса	1
8.	Сарадник дигиталних процеса	1
9.	Софтвер инжењер	1
10.	Дипломирани библиотекар	1
11.	Сарадник за изложбени и графички дизајн	1
12.	Кустос	1
13.	Виши кустос	2
14.	Виши архивиста	1

На дан 31.03. систематизованих радних места, укупан број запослених у Музеју Николе Тесле је 15.

- запослених на неодређено време: 14
- запослених на одређено време: 1

Укупно: 15

3 ОПИС ФУНКЦИЈА СТАРЕШИНА

Функције директора утврђене су чланом 31. Статута Музеја Николе Тесле.

Директор:

- 1) представља и заступа Музеј, у складу са законом и Статутом;
- 2) стара се о законитости рада;
- 3) организује и руководи радом;
- 4) предлаже општа акта која доноси Управни одбор;
- 5) доноси општа и појединачна акта у складу са законом и Статутом;
- 6) предлаже програм рада и план развоја и предузима мере за њихово спровођење;
- 7) извршава одлуке Управног одбора;
- 8) доноси акт о организацији и систематизацији послова;
- 9) предлаже мере за отклањање поремећаја у пословању;
- 10) одговоран је за материјално-финансијско пословање;
- 11) предлаже финансијски план;
- 12) доноси план јавних набавки;
- 13) обезбеђује остваривање јавности рада;
- 14) образује и руководи радом Стручног савета и Колегијума;
- 15) подноси предлог извештаја о раду Управном одбору;
- 16) подноси предлог извештаја о финансијском пословању и предлог годишњег обрачуна Управном одбору;
- 17) одлучује о начину радног ангажовања;
- 18) предузима мере за извршавање правоснажних одлука;
- 19) стара се и одговоран је за организовање и спровођење послова безбедности и здравља на раду;
- 20) одговоран је за контролу забране пушења;
- 21) обавезан је да организује рад на начин којим се спречава појава злостављања на раду и у вези с радом;
- 22) одобрава службена путовања запослених у земљи и иностранству;
- 23) одлучује о осигурању имовине и запослених;
- 24) доноси одлуку о утврђивању цена услуга правним и физичким лицима у оквиру делатности;
- 25) присуствује седницама Управног одбора као извештач, без права одлучивања;
- 26) доноси упутства и обавља расподелу послова, издаје налоге и смернице за извршење послова и задатака;
- 27) одлучује о појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених у складу са законом и колективним уговором;
- 28) обавља и друге послове утврђене законом, Статутом, општим актима и одлукама Управног одбора

4 ПРАВИЛА У ВЕЗИ СА ЈАВНОШЋУ РАДА

Рад Музеја је јаван. Све информације којима Музеј располаже, а које су настале у раду или у вези са радом Музеја, биће саопштене тражиоцу информације, биће му стављен на увид документ који садржи тражену информацију, или ће му се издати копија захтеваног документа, а у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), осим када су се, према овом Закону, према Закону о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, бр. 97/08, 104/09 – др. закон, 68/12 – одлука УС и 107/12), Закону о тајности података („Сл. гласник РС“, бр. 104/09) и др. стекли услови за искључење или ограничење слободног приступа информацијама од јавног значаја.

Подаци од значаја за јавност рада Музеја Николе Тесле:

- ПИБ: 100293019,
- Матични број: 07010001
- Радно време: Канцеларије од 09.00 до 17.00, понедељак – петак
- За посетиоце: сваког дана од 10.00 до -20.00, понедељком од 10.00 до 18.00
- Адреса: Београд, Крунска 51
- Електронска адреса Музеја: info@tesla-museum.org
- сајт: www.nikolateslamuseum.org
- Телефон: 011 243 38 86

Овлашћено лице за информације од јавног значаја је Ивона Јевтић, директор, info@tesla-museum.org, адреса: Београд, Крунска 51, 011 243 38 86

Особа задужена за сарадњу са медијима и јавним гласилима је Ивона Јевтић, директор, info@tesla-museum.org, адреса: Београд, Крунска 51, 011 243 38 86

Остали подаци у вези са јавношћу рада Музеја:

- Пријем поште врши се преко Одељења за опште и рачуноводствене послове у Београду, Крунска 51
- Пријем странака се обавља уз претходну најаву и договор, писменим или усменим путем.
- Најаве за догађаје и друге активности Музеја на којима је дозвољено присуство грађана благовремено се постављају на интернет страници Музеја. Такође, упућује се и јавни позив путем средстава јавног информисања.
- У просторијама Музеја је дозвољено фотографисањ, а аудио и видео снимање, уз писмено одобрење, сагласно одредбама Закона о ауторским и сродним правима.

Музеј нема своја аутентична тумачења, стручна мишљења и правне ставове у вези са прописима, правилима и одлукама у вези са јавношћу рада.

5 ОПИС НАДЛЕЖНОСТИ, ОВЛАШЋЕЊА И ОБАВЕЗА МУЗЕЈА

Основна овлашћења и делокруг рада Музеја Николе Тесле утврђени су Оснивачким актом Члан 26. („Сл.гласник РС“ бр. 47/2021,78/2021) Закона о култури; Члан 70. Закона о културним добрима („Сл.гласник РС“, бр.35/2021, 129/2021-др.закон); и Члан 13.-17. Статута Музеја Николе Тесле бр. Бр. 580-1 од 02.12.2020.

Средства за рад Музеја обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Делатност Музеја разврстава се према јединственој класификацији делатности у групу Делатност музеја, галерија и збирки.

Шифра претежне делатности је: 91.02 - Делатност музеја, галерија и збирки.

Музеј прикупља, чува, обрађује, систематизује, истражује, презентује и документује уметничко-историјска дела, односно културна добра у складу са надлежношћу утврђеној на основу закона и у складу са тим:

Делатност из става 3. овог члана Музеј врши на целој територији Републике Србије, у складу са Законом о културним добрима и другим прописима из ове области, нарочито извршавањем следећих послова:

1. чувањем свих делова личне заоставштине Николе Тесле и то: архивске грађе, библиотечног материјала, збирки предмета и меморијалну збирку;
2. објављивањем дела и списка Николе Тесле и као носилац ауторског права даје овлашћења за објављивање, прештампавање и превођење тих дела и списка, као и за објављивање фотографија;
3. вођењем регистара, инвентара и других евиденција о свим деловима Личне заоставштине Николе Тесле у складу са стандардима и правилима заступљених струка заштите културних добара (архивистичке, библиотечке и музеолошке);
4. спровођењем мера техничке заштите (превентивна и куративна конзервација, и рестаурација и др.) над свим деловима Личне заоставштине Николе Тесле;
5. систематским сређивањем и стручном обрадом свих делова Личне заоставштине Николе Тесле;
6. давањем на увид и преглед докумената из архивске грађе Личног фонда Николе Тесле, која има статус културног добра од изузетног значаја, ради истраживања живота и рада Николе Тесле;
7. пружањем стручне помоћи на чувању и одржавању предмета и докумената другим сопственицима и корисницима предмета и докумената у вези са животом и радом Николе Тесле;
8. излагањем културних добара на сталној поставци, постављањем и организовањем повремених изложби у Установи, уступањем дела ради излагања и организовања изложби у земљи и иностранству у циљу афирмације научног рада и живота Николе Тесле;
9. проучавањем и давањем стручних мишљења о одређеним питањима из области основне делатности на захтев физичких и правних лица.

Музеј обавља и друге, у циљу бољег остваривања делатности ради које је основан:

1. издавање и продаја каталога изложби, књига, проспеката, флајера и других публикација о животу и научном и проналазачком раду Николе Тесле, заснованих на стручној обради архивске грађе из Личне заоставштине Николе Тесле;

2. израда и продаја репродукција, водича, проспеката, плаката, разгледница, ЦД и ДВД издања, сувенира и других предмета у културно-просветне и рекламне сврхе и уступање права на репродуковање фотографија, докумената и предмета из Личног фонда Николе Тесле;
3. организовање предавања и других облика презентационих и сличних делатности у циљу јачања културно-образовне и информативно-пропагандне улоге Установе; сарадња са образовним установама, установама заштите културних добара и другим корисницима; одржавање филмских, позоришних, музичких и других манифестација;
4. систематска набавка стручне и научне литературе из области основне делатности као и размена ове литературе са сродним установама у земљи и иностранства
5. организација рада библиотеке Музеја и размену књига и часописа у земљи и иностранству
6. организација рада музејске продавнице;
7. уступање права коришћења, објављивања и репродуковања докумената, фотографија и предмета из збирки и музејске грађе, са или без накнаде;
8. обављање и других послова у области заштите културних добара утврђених законом.

Приликом реализације своје делатности Музеј води рачуна о потребама заједнице и циљевима културне политике оснивача, обавља своје послове на професионалан и транспарентан начин, рационално располажући повереним средстава. Музеј је посвећен принципима недискриминације и инклузије, и води рачуна и о потребама рањивих и маргинализованих чланова заједнице.

Музеј израђује план рада и извештај о раду у којима се могу наћи информације о поступању у оквиру надлежности, овлашћења и обавеза Музеја.

6 УСЛУГЕ КОЈЕ МУЗЕЈ ПРУЖА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ЛИЦИМА

1. Обилазак сталне поставке и тематских изложби Музеја
2. Организовање гостујућих изложби у земљи и свету
3. Увид у дигитализовану Теслину личну архиву.

7 ПОДАЦИ О ПРИХОДИМА И РАСХОДИМА МУЗЕЈА

Финансијски извештаји Музеја Николе Тесле објављени су на сајту, линк: <https://nikolateslamuseum.org/dokumenta/>

8 ЈАВНЕ НАБАВКЕ У МУЗЕЈУ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

Информације о Плану јавних набавки као и извештаји о реализованим јавним набавкама доступне су на сајту музеја, линк: <https://nikolateslamuseum.org/dokumenta/>

9 ИЗВЕШТАЈ О РАДУ МУЗЕЈА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

9.1 МУЗЕЈ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ ОД ОСНИВАЊА ДО ДАНАС

Музеј Николе Тесле основан је Решењем Владе ФНРЈ дана 5. децембра 1952. године, на предлог Савета за науку и културу Владе. Решење о оснивању објављено је у Службеном листу ФНРЈ број 59. од 10. децембра 1952. За првог директора Влада је именовала професора Филозофског факултета Вељка Кораћа.

Музеј је отворен за посетиоце 20. октобра 1955. године и био је први технички музеј у тадашњој Југославији. За седиште музеја одређена је Генчићева вила у Крунској улици број 51, у Београду.

Захваљујући залагању Саве Косановића, сестрића Николе Тесле, заоставштина великог научника пренета је у Београд 1951. године. Сви лични списи, библиотека и лични предмети сада су културна добра непроцењиве вредности и чувају се у Музеју Николе Тесле.

Прва стална поставка садржала је верне реплике модела израђених по Теслиним нацртима. Стална поставка употпуњена је 1957. године. Обимније реконструкције сталне поставке извршене су 2007. и 2016. године.

Од 1969. до 2020. године оснивачка права вршио је град Београд. Влада Републике Србије 21. маја 2020. године донела је Одлуку о преузимању оснивачких права над Музејом Николе Тесле.

Дана 24. децембра 2020. године Влада Републике Србије донела је Закључак да се Музеј Николе Тесле одреди за носиоца права коришћења на објекту Термоелектране „Снага и светлост“.

9.2 Општи подаци

Седиште музеја је у Београду, у Крунској улици број 51. Важећи Статут, као основни правни акт у Музеју Николе Тесле, донет је 2. децембра 2020. године, а Статут о изменама Статута донет је 17. марта 2021. године.

Обављање редовне делатности у музеју регулисано је Правилником о организацији и систематизацији послова у Музеју Николе Тесле, донетим уз сагласност Министарства културе и информисања у марту 2021. године. У погледу кадровских могућности, већ дужи низ година музеј је суочен са проблемом недостатка стручних сарадника у статусу запослених на неодређено време. На дан 31. марта у музеју је запослено 7 извршилаца на неодређено време.

Обављање делатности музеја организовано је у оквиру две целине:

1. Одељење за опште и финансијско рачуноводствене послове
2. Одељење за збирке и истраживања

9.3 Финансијско пословање

Током дугогодишњег периода свог пословања музеј је поред средстава из буџета, остваривао значајне сопствене приходе по основу наплате улазница за посету сталној поставци, од прихода остварених за гостујуће изложбе у свету, као и од прихода за једнократно уступање на коришћење ауторских права. Поред тога, приходи су стицани и по основу уступања права на увид у дигитализовану архивску грађу за потребе истраживања. Одређена средства убирају се и продајом музејских издања и сувенира, али су комерцијални садржаји скромно заступљени првенствено због просторних ограничења. Политика пословања музеја треба да буде у највећој мери програмска, у сврху афирмисања Теслиних цивилизацијских достигнућа, те у том смислу у постојећим условима комерцијализација не сме да буде ограничавајући фактор.

Приликом уговарања гостујућих изложби, као што је предстојећа изложба у Cosmo Caixa музеју у Барселони, императив је да домаћин изложбе осим покрића реалних нужних трошкова, надокнади и право на једнократно уступање ауторских права музеја, како би се из таквих извора прикупила финансијска средства за улагање у нове експонате и радне моделе.

9.4 Кадровска политика

У музеју је донет Статут и Правилник о организацији и систематизацији послова. Новим Правилником стекли су се формално правни услови за запошљавање нових стручних лица, чија су знања, вештине и искуство неопходни за одвијање основне програмске делатности музеја. Претходним актом о систематизацији, донетим пре десетак година, било је предвиђено 7 радних места, од чега су само 4 била за лица са стручним музејским испитом. Имајући у виду изузетно повећање обима и садржине послова, Влада РС уз подршку Министарства културе одобрила је 2021. године додатно запошљавање за следеће струке: кустос, библиотекар, ИТ стручњак, дизајнер, организатор програма на сталној поставци, сарадник за дигитализацију и извршилац административних послова.

Кадровско појачање у музеју је било неопходно нарочито због следећих чињеница и околности: Влада Републике Србије је уступила музеју на коришћење нови простор, Термоелектрану Снага и светлост, површине у основи око 2.800 мкв. Први задаци који се налазе пред музејом су пројектовање и продукција нове сталне поставке. У том смислу, музеј мора да има своје кадрове, стручне у области музеолошке струке, дизајна и нових технолошки савремених медија. Нови простор захтева израду прецизног и стручног пројекта сталне поставке и пратећих садржаја. Осим тога, да би се одговорило на позиве страних музеја и институција за гостовање у другим изложбеним просторима, неопходно је имати кадровску стабилност у погледу аутора и дизајнера изложби, уз подршку савремених технолошких форми.

9.5 Збирке и културна добра

Музеј Николе Тесле чува јединствено и непроцењиво културно, научно и цивилизацијско културно благо – изворну личну заоставштину Николе Тесле.

Заоставштина садржи:

- 160.000 оригиналних докумената
- 2000 књига и часописа
- 1200 историјско-техничких експоната
- 1500 фотографија и стаклених фотоплоча
- 295 оригиналних техничких предмета
- 1000 планова и цртежа.

Наведена културна добра систематизована су у следеће збирке:

1. Збирка предмета из области електротехнике
2. Збирка предмета из области машинства
3. Збирка предмета из области хемијске технологије
4. Збирка ситних техничких предмета
5. Збирка личних предмета Николе Тесле од текстила и коже
6. Збирка реалија
7. Збирка одликовања из заоставштине Николе Тесле
8. Збирка ликовне и примењене уметности из заоставштиине Николе Тесле
9. Збирка меморијалних предмета
10. Збирка ликовне и примењене уметности Музеја Николе Тесле
11. Лична архива Николе Тесле
12. Лична библиотека Николе Тесле

9.6 Стална поставка

Прва стална поставка отворена је за посетиоце на око 200 квадратних метара и до сада није било могућности да се поставка реализује на већој површини. Зграда у Крунској улици има ограничене потенцијале у том смислу, како због своје површине, тако и због архитектонских ограничења. У сутерену се налази депо у ком се чувају архивска грађа и збирке, као и сопствена конзерваторска лабораторија за третман архивске грађе. На првом спрату су истраживачка електронска читаоница, музејска библиотека и канцеларијски простор. Обимније реконструкције сталне поставке извршене су 2007. и 2016. године.

9.7 Издавачка делатност

Током дугогодишњег рада музеј је објављивао публикације засноване на аутентичној архивској грађи, као и каталоге који су пратили гостујуће изложбе.

Објављене су следеће публикације: Моји изуми, Дневник из Стразбура, Проблем повећања људске енергије, Живот и стваралаштво генија, Буђење силе, Теслина открића у машинству, Белешке из Едисонове фабрике машина, Тесла изумитељ електричног доба, Неостварени патенти Николе Тесле, Теслини патенти - на коначној листи, Од Колорадо Спрингса до Лонг Ајленда, Теслин чудесни свет и многе друге.

Теслина лична архива је непресушни извор инспирације за научнике и мислиоце из целог света. Комплетни списи овог непревазиђеног генија чувају се у архивском фонду музеја и једна од најважнијих мисија музеја је да ту грађу учини доступном што већем броју људи, сада и за будуће генерације. Нарочито је важна издавачка делатност музеја због чињенице да је мало публикација које се заснивају на историјским изворима, на аутентичној архиви. Превише нетачних и произвољних текстова се објављује како у штампаним тако и у дигиталним медијима. Сензационализам, псеудонаука и површно тумачење Теслине оставштине наносе штету напретку науке и даљег развоја теслиних идеја и патената.

У наредном периоду приоритет за објављивање је дат следећим издањима:

1. Тесла у судским поступцима – капитално издање у 3 тома, на српском и енглеском језику (сведочанства о Теслиним стручним научним вештачењима у парницама других лица)
2. Никола Тесла и породица Роберта Андервуда Џонсона (преписка са породицом Теслиног пријатеља, америчког књижевника, амбасадора САД у Риму и његове супруге Катарине)
3. Књига утисака познатих личности, посетилаца Музеја Николе Тесле
4. Фотографије из Теслиног албума
5. Каталог гостујућих изложби
6. Монографија Музеја Николе Тесле

9.8 Конзервација

У музеју је због рационализације и ефикасности у поступку конзервације архивске грађе у периоду од 2006. до 2010. године формирана сопствена конзерваторска лабораторија. Простор је снабдевен неопходном опремом и хемијским и другим средствима, а рад је под стручним надзором Народне библиотеке Србије поверен лицима са прописаним стручним звањима и искуством. Захваљујући обезбеђеним објективним условима, уз рационалан план конзервација се одвија ефикасно и без изношења вредне грађе ван обезбеђеног музејског простора.

Од 2016. године врши се конзервација Теслиних личних предмета од метала, дрвета, коже, текстила и других материјала.

9.8.1 Конзервација архиве

На основу претходних истраживања, у музеју је дефинисан Пројекат предузимања конзерваторско – рестаураторских мера, првенствено на документима из архивског Личног фонда Николе Тесле. У сопственој конзерваторској лабораторији музеја треба наставити рад на очувању архивске грађе, уз ангажовање стручних лица. Приоритет се у наредне две године даје примарној обради, конзервацији и смештају неукоричених новинских исечака из Личног фонда Николе Тесле. Због папира органског састава, лошег квалитета, који је стар и више од стотину година и чуван на неадекватан начин, овај део архивске грађе из ЛФНТ-а је тренутно најугроженији.

Новински исечци и новине који је Никола Тесла сакупљао и чувао током свог живота представљају драгоцен извор информација о Теслином животу и раду. Овај важан историјски извор је дуги низ година сматран мање важним, те је био и недоступан за изучавање. Ова велика, потпуно неистражена колекција, ће сигурно бити извор до сад непознатих информација и сазнања и у контексту са осталом архивском грађом деловима Теслине архиве омогућити и другачије сагледавање Теслиног живота и истраживачког рада. Такође је могуће да ће се у овој колекцији новина и новинских исечака наћи и чланци који више нигде нису сачувани. Ови новински исечци се налазе у три велике целине које су смештене у депоу музеја. Прву целину представља група од 56 свезака са залепљеним исечцима. Ове новинске чланке је Тесла сам прикупљао, а онда су их његове секретарице лепиле у свеске у којима су остали сачувани све до данас.

Другу целину представља велики број новинских чланака или целих новина које је Тесла сачувао због неких текстова који су се налазили у њима. Тесла је неке од тих текстова обележио за исецање, међутим они су остали неукоричени и налазе се у кутијама или мапама. Због различитих формата исечака и начина на који су чувани нисмо у могућности да проценим њихов тачан број.

Трећу целину представља група новинских исечака и целих новина које су биле смештене у спремишту на првом спрату. Ти исечци су прегледани, фотографисани како на месту где су били смештени, тако и приликом отварања. Извршена је микробиолошка заштита и препакивање у сарадњи са конзерваторима из Народне библиотеке Србије.

Што се тиче очуваности новинског папира, може се рећи да је разноврсно. Постоји група на први поглед веома добро очуваних исечака, али и оних новина које су озбиљно оштећене. Новински папир је крт и распада се при додиру, захтева екстремно пажљиво руковање приликом рада и хитне конзерваторско-рестаураторске мере, како би се спречило даље пропадање. Конзерваторски третман новинских исечака је први предуслов за обраду, укључујући и израду елементарних евиденција, пописа као и за дигитализацију ове колекције.

Препорука је да се за одлагање већих новинских формата набаве бескиселинске облоге од који би се правиле фасцикле, које би требало израђивати сукцесивно, упоредо са процесом конзервације и скенирања новинских исечака.

Узимајући у обзир стање новинског материјала, манипулацију исечцима требао би свести на најмању могућу меру. Такође, мимо правила о редоследу радњи код архивског и библиотечног материјала, због самог стања материјала, нужно је да новински исечци буду прво конзервирани, па потом дигитализовани, описани и тако унети у базу података, потом одлагани у депо на трајно чување.

Поред спровођења мера превентивне конзервације и одржавања адекватних вредности амбијенталних услова температуре и влажности ваздуха потребно је спровести и процес стерилизације. Стерилизацију фонда из ЛФНТ треба урадити у сарадњи са Народном библиотеком Србије, односно у Лабораторији за заштиту, конзервацију и рестаурацију, методом аноксије. Стерилизација ће уништити микроорганизме као што су плесни и бактерије. Стерилизација ће се радити сукцесивно, али као први поступак у конзервацији. Тек након завршене стерилизације, а у зависности од механичког стања папира, киселости и степена оштећености, одређивао би се даљи ток конзерваторског поступка за сваки појединачни документ, новине или појединачни новински исечак.

Током овог припремног поступка неопходно је водити дневник рада одабира новинских исечака, који представља основни инвентар - примарну евиденцију односно први улазни документ о попису ове грађе и касније ће бити коришћен у следећим фазама рада. Дневник рада одабира новинских исечака ће представљати и основну упутницу за вођење дневника конзервације и касније дигитализације.

Када новине и новински исечци буду разврстани и обележени дају се на конзервацију. Уз сваку фасциклу која се даје на конзервацију биће приложена и листа припреме за конзервацију у коју ће касније конзерватори уносити податке о извршеним конзерваторским радовима (дневник конзервације).

9.8.2 Конзервација личних предмета Николе Тесле

Збирку предмета Николе Тесле од текстила и коже чини 515 предмета. Ово је најбројнија збирка предмета у оквиру збирног фонда Музеја Николе Тесле, а предмети су израђени индустријски или ручно у периоду од деведесетих година 19. века до раних четрдесетих година 20. века и одраз су моде, стила и технологије израде времена у коме су настали. Збирку чине одевни предмети Николе Тесле: комплети одела, кошуље, кошуље за спавање, кравате, крагне и оковратници, веш, шешири, рукавице, чарапе, обућа, модни детаљи, као и торбе, шапови и цвикери.

Поред естетске вредности, већи број предмета из ове збирке поседује и висок ниво документарности, с обзиром на то да су на њима утиснути или навезени Теслини иницијали.

С обзиром на чињеницу да су предмети израђени претежно од органских материјала, направљен је вишегодишњи план конзервације предмета са редоследом приоритета који подразумева конзервацију најугроженијих предмета (пре свега предмета од свиле) и предмета чије се излагање планира у наредном преиоду. Закључно са 2020. годином је конзервирано 196 предмета, што значи да нам предстоји конзерваторски радови на још више од 300 предмета.

Поступци приликом конзервације:

- механичко чишћење
- чишћење хемијским средствима
- конзервација свих оштећења
- израда навлаке или подлоге за чување предмета
- израда конзерваторске документације
- израда препорука за чување и излагање предмета
- исправљање деформација
- мокри третман чишћења
- скидање претходне интерванције

Конзервација је један од приоритетних задатака музеја, како у погледу архивске грађе, тако и у погледу личних предмета Николе Тесле.

9.9 Дигитализација

Архивска грађа из Личног фонда Николе Тесле дигитализована је скоро у потпуности до 2015. године. Захваљујући дигитализацији добијене су копије које се могу користити уместо оригинала. Поред скенирања, извршено је и микрофилмовање грађе, како би се осигурала трајност културног наслеђа за будуће генерације.

Унеско је 2003. године Теслину архиву, као део покретног документарног наслеђа човечанства, уврстио у Регистар “Памћење света”. Тако је архивска грађа која се чува у Музеју Николе Тесле стекла највиши облик заштите. Народна скупштина Републике Србије је 2005. године донела Одлуку о утврђивању архивске грађе која се чува у Музеју Николе Тесле као Лични фонд Николе Тесле, за културно добро од изузетног значаја. Архивска грађа из Личног фонда Николе Тесле дигитализована је скоро у потпуности до 2015. године. Захваљујући дигитализацији добијене су копије које се могу користити уместо оригинала. Поред скенирања, извршено је и микрофилмовање грађе, како би се осигурала трајност културног наслеђа за будуће генерације.

Имајући у виду одредбе Правилника о ближим условима за дигитализацију културног наслеђа, предстоје следећи послови:

- 1) унос дигиталног записа и припадајућих метаподатака у информациони систем
- 2) управљање дигитализованим културним наслеђем
- 3) контролу квалитета дигиталних објеката
- 4) чување дигитализованог културног наслеђа

У оквиру годишњег плана и програма рада утврђује се план и програм дигитализације, којим се одређују културна добра и пратећа документација која ће се дигитализовати и планирају се финансијска средства (расходи и издаци) неопходна за потребе дигитализације. Приликом реализације плана дигитализације потребно је да се остварује сарадња са другим установама у циљу размене знања.

9.10 Теслина лична библиотека

У посебном фонду под називом – Лични фонд Николе Тесле, налазе се монографске и серијске публикације из Теслине заоставштине. Личну библиотеку Николе Тесле чини 905 наслова (1172 примерка) монографских публикација (књига), 347 наслова периодичних публикација (часописа и новина) са 2435 појединачних свезака.

Иако књижни фонд није велики, разнородан је по садржају и облику. Овде се могу наћи речници и енциклопедије, књижевна дела, инжењерски приручници, научне расправе, сепарати, али и бројни произвођачки каталози који нису издвојени у засебне групе, управо због величине фонда.

Више од 80% фонда је на страним језицима, од тога око 70% чине монографске публикације на енглеском језику. Велики број књига садржи посвету дародаваца. Као и у књижном фонду, у часописима и новинама постоје разноврсни садржаји: од референтних и стручних до научно-популарних, од дневнополитичких до забавних и хумористичких. Када се упореди број свезака и број наслова (приближно 3,3 свеске по наслову), може се закључити да постоји велики број часописа који имају чак само један број у фонду. Ово је вероватно последица одлуке самог Тесле да се чувају само они примерци који имају неки прилог који га је интересовао. С друге стране, поједини бројеви часописа сачувани су у великом броју примерака.

У наредном периоду, уз ангажовање дипломираног библиотекара, треба завршити следеће послове:

1. Редакција обраде рукописа књига о судским процесима у којима је учествовао Никола Тесла. У склопу редакције текстова рађени су следећи послови: организовање превода текста са енглеског на српски, прикупљање комплетног рукописног материјала и осмишљавање концепције приказа поглавља.
2. Израда предлога пројекта за обављање процеса дигитализације периодичних публикација из личног фонда Николе Тесле.
3. Утврђивање стања периодичних публикација из личног фонда Николе Тесле, провера бројчаног стања, броја првих примерака и броја дупликата.
4. Издвајање и пописивање периодичних публикација.
5. Израда електронског каталога музејске библиотеке.
6. Издвајање публикација којима је потребна превентивна техничка или конзерваторско-рестаураторска заштита.
7. Израда предлога пројекта специјалне библиотеке Музеја Николе Тесле.
8. Ревизија електронског каталога монографских публикација специјалне библиотеке Музеја Николе Тесле.
9. Израда плана набавке монографских публикација.

Теслина лична библиотека има статус старе и ретке књиге.

9.11 Изложбене активности

Један од најкреативнијих послова у музејској делатности је припрема и организација гостујућих и других тематских изложби. Концепција и садржина сваке изложбе утврђује се на основу више фактора, као што су социјалне, географске и технолошке околности и услови у датој средини. Затим, посебно треба водити рачуна о циљној групи, односно о афинитетима и интересовањима посетилаца.

Уколико се изложбе организују у сарадњи са универзитетима или научним институтима, акценат се даје на патентима и технолошким достигнућима Николе Тесле. За изложбе у локалним изложбеним просторима и музејима, галеријама, концепција може бити шира, уз детаљнију презентацију живота великог научника.

Такође, у ситуацији када научна јавност упозорава на растућу опасност од уништавања животне средине, акценат треба дати на Теслину визију будућности цивилизације и на потребу да свет треба да иде ка коришћењу обновљивих извора енергије.

Музеј је захваљујући сопственим приходима, који су инвестирани рационално и економично, произвео радне моделе и реплике за две гостујуће изложбе. Тако су створени услови да се реализују по две гостујуће изложбе истовремено: Јапан, Кипар, Аустралија, САД, Француска, Шпанија, Италија, Грчка, Кипар, Кина, Аустрија, Чешка и друге.

Имајући у виду велико интересовање из целог света за аутентичне изложбе музеја који чува личну заоставштину Николе Тесле, у наредном периоду треба обогатити садржаје гостујућих изложби:

1. Израда нових радних модела
2. Израда реплика докумената и Теслиних личних предмета
3. Израда дигиталних и мултимедијалних садржаја
4. Продукција дуже верзије филма о животу и раду Николе Тесле

Приликом уговарања гостујућих изложби велика пажња се поклања условима за безбедност изложених експоната, као и респектабилности уговорних партнера музеја. Музеј треба да буде искључиви аутор концепције и садржине изложбе, у интересу веродостојне презентације и афирмације Тесле, засноване искључиво на историјским изворима.

У погледу финансијских ефеката, приход од гостујуће изложбе, осим покрића свих трошкова, треба да обезбеди и додатну зараду музеја, како би се финансирала продукција нових експоната и друге потребне активности које се не покривају из буџета.

9.12 Нова зграда – стална поставка и пратеће делатности

Дана 24. децембра 2020. године Влада Републике Србије донела је Закључак да се Музеј Николе Тесле одреди за носиоца права коришћења на објекту Термоелектране „Снага и светлост“. Велика одговорност, али и велика прилика за учешће у пројекту који ће бити од добробити не само за савременике, већ и за будуће генерације поштовалаца Николе Тесле и културне баштине Србије и целог света.

У 2021. припремљена је техничка документација о затеченом стању објекта, на основу чега се може приступити изради идејног пројекта, а након тога и реалном пројектовању новог простора за потребе Музеја Николе Тесле.

Техничка документација садржи: ЗД и геодетско снимање, геомеханичке истражне радове, лабораторијска испитивања и израду геотехничког елабората и испитивање конструкције, на основу чега се врши израда елабората о постојећем стању конструкције објекта. Затим, предстоји одлука оснивача, односно инвеститора о поступку на основу ког ће се извршити избор идејног решења.

Приликом привођења намени Термоелектране треба имати у виду следеће чињенице:

9.13 Термоелектрана Снага и светлост је споменик културе

Термоелектрана Снага и светлост је Одлуком Владе Републике Србије 2013. године проглашена за споменик културе. Одлуком су обухваћени: Зграда Електране, Портални кран са рукавцем и Пумпна станица и филтерско постројење. Својом Одлуком Влада је донела и мере заштите споменика културе, као и мере заштите заштићене околине Термоелектране.

9.14 Простор и услови за чување заоставштине Николе Тесле

- препорука струке је да сутерен и поткровље нису адекватне локације за депо, због могућности продирања воде
- обезбедити приступ транспортног возила депоу и магацину, по потреби и теретни лифт
- сви депои у којима се чува Теслина заоставштина треба да буду у оквиру истог дела зграде, уз обезбеђен противпожарни прилаз, са противпожарним вратима и опремљен савременим системима заштите
- зидови депоа треба да су чврсти, суви, отпорни на ватру. Кроз њих не смеју да пролазе водоводне и канализационе цеви и активне инсталације за централно грејање
- прозори треба да су снабдевени двоструким окнима, у металним рамовима који добро заптивају. На свим прозорима треба да постоје заштитни капци
- подови треба да су од термостабилних материјала, отпорног на хабање.

- за адекватно чување и спречавање пропадања архивске и билиотечке грађе и музејских предмета кључни су стабилни микроклиматски услови који се постижу уграђивањем специјализованих клима-уређаја који, осим поменуте функције елиминишу и штетне атмосферске гасове, честице прашине и загађиваче у облику аеросола
- депои треба да буду организовани тако да се заоставштина групише по материјалима и чува у микроклиматским условима прописаним за сваку поједину врсту материјала
- депои за смештање макета и радних модела треба да имају врата већих димензија, обезбеђен прилаз за теретна возила, као и могућност да се тежи сандуци са експонатима преносе теретним лифтом.

9.15 Конзерваторска лабораторија

- треба је оформити у близини архивске грађе која се континуирано конзервира
- површина просторија треба да буде адекватна за инсталацију неопходне опреме: рестаураторске столове, књиговезачку пресу, каду за третман водом, ламинатор, мобилијар за одлагање грађе током третмана, радни простор за 4 конзерватора и књиговесца, опремљено двокрилним вратима
- зидови треба да буду чврсти и суви, отпорни на ватру, без водоводне и канализационе мреже, а мокри чвор за потребе конзервације треба да буде у једном од углова
- оптимално је да се обезбеди природно светло уз алтернативно флуоросцентно
- због употребе хемијских средстава у третману неопходан је вентилациони систем
- подови треба да буду антистатички и отпорни на хабање

9.16 Стална поставка и пратећи садржаји

Стална поставка у Крунској улици просторно је огрaчена, како у погледу површине, тако и у погледу архитектонских услова. Нови простор доноси разноврсне изазове, такоређи неограничене могућности у погледу површине, висине, али такође и због напредних технолошких могућности за презентацију Теслиних изума у савременој примени.

На основу резултата анкете спроведене међу посетиоцима Музеја Николе Тесле из целог света, недвосмислено је утврђено да они посету музеју схватају првенствено као привилегију да виде Теслине оригиналне, личне предмете и списе . С друге стране, сама презентација Теслиних научних експеримената је атрактивнија уз помоћ савремених аудиовизуелних технологија.

Најтежи задатак приликом израде пројекта сталне поставке биће одређивање мере заступљености аутентичног Теслиног наслеђа и верних реплика, с једне стране и електронског, атрактивног садржаја, с друге стране. Тај комплексан и одговоран задатак требало би да реше стручни тимови, музејски стручњаци, познаваоци Теслиног рада, дизајнери и стручњаци других профила и искуства.

За излагање аутентичних културних добара из Личног фонда Николе Тесле неопходно је да се обезбеде адекватни услови, уз консултације са стручним институцијама, конзерваторима и архитектама, нарочито у погледу изложбених витрина. За радне моделе и крупне предмете који не захтевају затворене витрине, неопходно је обезбедити баријере које онемогућавају да посетиоци додирују експонате. Осим контроле и сталног праћења микроклиматских услова у простору у коме се чувају, неопходно је и да се обавља периодична провера присуства микроорганизама у простору и на самим предметима.

У зависности од концепције изложбе, предвиђених целина и расположивог изложбеног простора, за излагање на сталној поставци се могу одабрати оригинални предмети и документи из Теслине заоставштине или њихове реплике:

- из Збирке предмета Николе Тесле од текстила и коже, од укупно 515 предмета, могу бити изложени: једно или више комплетних одела са кошуљом, краватом, ципелама и шеширом, неколико пари рукавица различитих боја и кројева, личка торба, предмети са видљивим Теслиним иницијалима (цилиндар, кошуља), цвикери у кутији (Напомена: с обзиром да су израђени од природних материјала, осетљиви на промене услова чувања, уколико конзерватори специјализовани за текстил процене да излагање није препоручљиво у условима поставке, могу се користити реплике одела направљене за потребе путујућих изложби).
- Одликовања из заоставштине Николе Тесле, од 9 одликовања конзервирана су 2: Орден Светог Саве I степена и знак Српске Краљевске Академије
- Збирка реалија садржи 338 предмета конзервирани су те могу бити изложени: намештај из хотелске собе, путни ковчези, кутије за храну за птице, канцеларијски прибор, машине за отискивање сувог жига, стони сат
- Фото материјал (фотографије и слајдови) су скенирани у високој резолуцији и расположиви су за штампано излагању у већим форматима
- Дипломе, лична документа, писма, честитке и телеграми могу бити изложени у верним копијама Николе Тесле
- Оригинални предмети из четири збирке техничких предмета (мерни алати, прибор за техничко цртање и писање, машински склопови и елементи)
- Лична библиотека Николе Тесле
- Радни модели, интерактивни експонати за презентацију Теслиних патената и техничких решења је најкомплекснији сегмент сталне поставке, имајући у виду да се израда може поверити лимитираном броју стручних лица, као и да захтева одређено дужиње време како за израду, тако и за набавку аутентичних материјала и делова
- Мултимедијалне презентације Теслиних достигнућа.

Посебну пажњу, уз консултовање стручне, научне и друге јавности треба поклонити чувању Меморијалне збирке.

10 ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ У 2022. ГОДИНИ

10.1 СТАЛНА ПОСТАВКА

Стална поставка отворена је за посетиоце 7 дана у недељи. У току године 3 дана су нерадна: 1. јануар, Божић и Ускрс. Свих осталих дана стална поставка је доступна посетиоцима у времену од 10.00 до 20.00 часова. Током сваког сата посетиоце кроз поставку води демонстратор, на српском или енглеском језику. Посета почиње документарним филмом о животу и раду Николе Тесле, који је преведен и титлован на 12 језика. За рад на сталној поставци ангажовани су студенти претежно техничких факултета, који обављају послове демонстратора, хостесе и разводника.

У 2022. години стална поставка обogaћена је следећим садржајима:

1. Макета Смиљан
2. Две воштане фигуре Николе Тесле (друга воштана фигура је део сценографије за гостујуће изложбе).

У 2022. години музејску поставку посетило је више од 130.000 посетилаца.

10.2 ИЗЛОЖБЕНЕ АКТИВНОСТИ

Током 2022. године реализовано је више гостујућих изложби, једна у Србији и 4 изложбе у иностранству.

10.2.1 Пријепоље, Србија

10.03.2022 – 12.04.2022.

Локација: Музеј у Пријепољу

Музеј Николе Тесле је у сарадњи са Музејом у Пријепољу представио изложбу „Никола Тесла у свом и нашем времену“. На изложби, која је трајала месец дана, постављеној у галеријском простору Музеја у Пријепољу, посетиоци су могли видети причу о животу великог научника са посебним освртом на порекло и породицу, као и макете и радне моделе који презентују најважније Теслине проналаске.

10.2.2 Париз, Француска

12.05.2022 – 28.05.2022.

Локација: Српски културни центар

Музеј Николе Тесле се публици у Паризу представио изложбом „Никола Тесла и буђење визије: од града светлости ка светској слави“, која је била постављена у простору Српског културног центра у Паризу у периоду од 12. до 28. маја 2022. године. На поставци су приказани визуали са одабраним текстовима који прате причу о животу и раду једног од највећих умова свих времена. Презентацију употпуњава и одређени број радних модела Теслиних проналазака, филм о Теслином животу и анимација Теслиних мотора. Циљ изложбе је да укаже на изузетан допринос великог српског проналазача на пољу науке.

10.2.3 Беч, Аустрија

26.09.2022 – 30.09.2022.

Локација: Бечки интернационални центар (VIC)

У оквиру 66. генералне конференције Међународне агенције за атомску енергију која је одржана у Бечу, у Бечком интернационалном центру, од 26. до 30. септембра 2022. године, Музеј Николе Тесле је учествовао са поставком изложбе „Никола Тесла – Кључни допринос енергетици“. На изложби су приказана два модела најпознатијих Теслиних индукционих мотора, као и макета Адамсове хидроцентрале на Нијагариним водопадима, док прича на изложбеним панелима, хронолошки и просторно, прати пут Теслине велике идеје обртног магнетног поља и проналаска индукционог мотора, кључне карике која је изнедрила читав систем производње и употребе наизменичне струје, а који се и данас користи.

10.2.4 Мадрид, Шпанија

29.09.2022 – 08.01.2023.

Локација: Caixa Forum Madrid

Број посетилаца: 105.432

Након изузетно посећење изложбе у Барселони, која је била постављена у Cosmo Caixa музеју од октобра прошле до фебруара ове године, Музеј Николе Тесле наставља успешну сарадњу са Caixa Фондацијом организујући изложбу у Мадриду. Изложба под називом „Никола Тесла – Геније савременог електрицитета“ ће бити постављена у Caixa Forum у Мадриду од 29. септембра 2022. до 8. јануара 2023. године. Импазантна сценографија и велики број експоната и радних модела Теслиних проналазака представиће шпанској публици лик и дело једног од највећих српских и светских умова. Успешност изложби и сарадње Caixa Фондације и Музеја Николе Тесле огледа се и у чињеници да су након изложбе у Мадриду у плану поставке у Сарагоси и Севиљи.

10.2.5 Праг, Чешка Република

21.11.2022 – 11.12.2022.

Локација: Прашки сајам (Výstaviště)

Број посетилаца: 11.000

На иницијативу Амбасаде Републике Србије у Чешкој, уз подршку Министарства културе Републике Србије, Музеј Николе Тесле је организовао изложбу „Никола Тесла – Прашки ђак“ у једном од павиљона Прашког сајма. Публика у Прагу је кроз месец дана трајања изложбе имала прилику да види причу о великом научнику представљену на дизајнираним визуалима, са посебним освртом на Теслине везе са Прагом и Чешком. Сценографија и велики број радних експоната и макета обогатили су изложбени простор и привукли пажњу публике и медија.

У току 2022. године преговарало се и вршене су припреме за следеће изложбе:

1. Изложба у Сарагоси, CAIXA Фондација
2. Изложба у Севиљи, CAIXA Фондација
3. Стална поставка артефаката (реплика) у Амбасади РС у Вашингтону
4. Изложба у Liberty Science Center, New Jersey, САД
5. Изложба у Прибоју
6. Изложба у Ужицу
7. Изложба у Љубљани, у сарадњи са Амбасадом РС у Љубљани
8. Изложба у Чикагу у сарадњи са Генералним конзулатом.

10.3 ЗАШТИТА И КОНЗЕРВАЦИЈА

10.3.1 Конзервација предмета из Личног фонда Николе Тесле

1. Конзервација одабраних предмета из Збирке предмета Николе Тесле од текстила и коже у Атељеу за конзервацију и рестаурацију ARACHNE, сарадња са конзерваторком, праћење тока конзервације. Атеље ARACHNE доставио је писане извештаје о конзервацији свих предмета са фотодокументацијом.
2. Избор предмета из Збирке предмета Николе Тесле од текстила и коже за конзервацију у 2023. години у складу са годишњим планом, преглед анализе достављене од стране конзерватора за текстил ради утврђивања приоритета конзервације
3. Припрема за ревизију збирки која ће по плану бити обављена током 2023. године

10.3.2 Конзервација архивске грађе из Личног фонда Николе Тесле

У периоду од 01.03. до 30.09.2022. прегледано је, стерилисано, припремљено за конзервацију, прелиминарно обележено и пописано, конзервирано или рестаурирано и одложено у бескиселинске картонске омоте 2820 страна новина или новинских исечака који припадају личном фонду Николе Тесле.

Тај посао су обављали су виши рестауратори и рестауратор књиговезац, уз стручни надзор начелника Одељења за заштиту, конзервацију и рестаурацију Народне библиотеке Србије.

Стерилизација новинских исечака је извршена поступком аноксије (помоћу Нитрекс система и третмана грађе у атмосфери са ниским процентом кисеоника) у Народној библиотеци Србије. У конзервацији су коришћене следеће методе: механичко чишћење (у циљу уклањања површинских нечистоћа), прање исечака (у води, уз сапунски раствор и уз фиксирање растворљивих мастила и печата тамо где је то потребно), пресовање исечака (у механичкој преси), ламинација (филмопласт фолијом у топлој преси, уз ручну рестаурацију јапанским папиром тамо где је потребно), улагање и бескиселинске облоге и фасцикле (ручно израђене од рН неутралног материјала). Израђене су картонске кутије, картонске фасцикле и омоти за чување конзервираних исечака.

Новински исечци су изузетно вредан историјски извор и њихова заштита и скенирање се врше у континуитету.

У 2022. години недеструктивним методама, уз ангажовање стручних лица, извршена је хемијска анализа 50 оригиналних предмета из личне заоставштине Николе Тесле, у процесу проглашења предмета за културна добра.

10.4 ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

У 2022. години објављена су следећа издања:

1. Теслин чудесни свет, аутора др Бранимира Јовановића, 3. издање на српском језику
2. Wireless, аутора др Бранимира Јовановића, 2. издање, на енглеском језику
3. My Inventions, Теслин аутобиографски текст, 3. издање, на енглеском језику.

У оквиру издавачке делатности вршене су припреме за следећа издања:

1. Редакцијска припрема садржине за објављивање Монографије Музеја Николе Тесле 2002 – 2022.
2. Израђене су илустрације за дечју књигу о Николи Тесли.

10.5 ФИЛМ 70 ГОДИНА МУЗЕЈА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

Поводом обележавања 70 година од оснивања Музеја Николе Тесле, снимљен је краткометражни филм. Својом концепцијом и садржајем филм је обухватио све области рада музеја и биће приказиван на гостујућим изложбама у земљи и свету. У изради сценарија и у избору тема учествовали су стручни сарадници музеја.

10.6 ПРАВНА РЕГУЛАТИВА

Извршено је усаглашавање нормативних аката музеја са Статутом и измењеним прописима који регулишу рад установа културе, као на пример:

1. Правилник о безбедности информационо-комуникационих система
2. Правилник о канцеларијском и архивском пословању
3. Одлука о употреби службених мобилних телефона
4. Правилник о буџетском рачуноводству
5. Правилник о интерном финансијском управљању и контроли
6. Правилник о ближем уређењу планирања набавки, спровођењу поступка набавки и праћења извршења уговора о набавкама
7. Правилник о поступку утврђивања испуњености услова за исплату стимулативног увећања плата запослених
8. Правилник о трошковима репрезентације
9. Правилник о начину и условима коришћења службеног возила
10. Правилник о условима и начину спровођења јавног конкурса
11. Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања

У законом прописаном року музеј је извршио пререгистрацију у регистар који се води код Агенције за привредне регистре.

У законом прописаном року музеј је увео фискализацију и систем електронског фактурисања.

11 ГОДИШЊИ ПОПИС ЗА 2022.

У музеју је благовремено извршен годишњи попис, сагласно позитивним прописима.

12 ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА у 2022. ГОДИНИ

Финансијски извештај за 2022. годину усвојен је од стране Управног одбора 28.02.2023. године. Финансијски резултати објављени су на сајту Музеја Николе Тесле, линк: <https://nikolateslamuseum.org/dokumenta/>

13 ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН И ПРОГРАМ МУЗЕЈА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

Управни одбор је уз сагласност Министарства културе усвојио Финансијски план и Програм рада Музеја Николе Тесле за 2023. годину, објављено на сајту Музеја Николе Тесле, линк: <https://nikolateslamuseum.org/dokumenta/>